

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СВІТОВОЇ І ВІТЧИЗНЯНОЇ ТОРГІВЛІ ТРАНСПОРТНИМИ ПОСЛУГАМИ

Лиженков Д.В., здобувач вищої освіти

Цубера Р.С., здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: Болдовська К.П., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Наразі світовий обсяг зовнішньої торгівлі транспортними послугами складає близько 1 трлн. дол. США, маючи стійку тенденцію до зростання, і становить близько 20 % у світовій торгівлі послугами. Так, у 2017 р. п'ятірка найбільших експортерів транспортних послуг представлена США, Німеччиною, Францією, Сінгапуром і Великобританією; п'ятірка найбільших імпортерів – США, Китаєм Німеччиною, Індією, Францією. У цих країнах експорт (імпорту) транспортних послуг сягає 10-40 % від загального обсягу експорту (імпорту) послуг (таблиця 1). При цьому відмітимо, що зростання обсягів перевезень усіма видами транспорту на світовому ринку супроводжується підвищенням вимог до якості транспортного обслуговування, ускладнюючи виграш у конкурентній боротьбі.

В Україні у 2017 р. експорт транспортних послуг становив 41,7 % від загального обсягу експорту послуг та 10,9 % від загального обсягу експорту товарів і послуг, імпорту транспортних послуг – відповідно 17,1 % і 3,7 %. І хоча Україна надає зовсім незначну частку світового обсягу транспортних послуг (менше 1 %), останні становлять третину її зовнішньоторговельного обороту послугами.

Останнім часом у світі відмічається суттєве зростання ролі міжнародних перевезень автомобільним транспортом, що зумовлюється, зокрема, такими їх перевагами як висока маневреність і достатня швидкість доставки вантажів. В Україні також спостерігається у цілому позитивна (за винятком «провального» 2015 року) динаміка зовніш-

ньої торгівлі послугами автомобільного транспорту, щороку збільшується кількість автотранспортних засобів, які виконують міжнародні перевезення. Втім, розвиток як правило економічно вигідних міжнародних транспортних відносин стримується через технічну недосконалість автопарку, незадовільну за європейськими стандартами якість автошляхів, неналежний рівень сервісу на дорогах.

Таблиця 1

Показники зовнішньої торгівлі транспортними послугами у 2017 році (розраховано авторами за даними ЮНКТАД [1])

Найменування країни	Експорт транспортних послуг		Найменування країни	Імпорт транспортних послуг	
	у % до загального світового обсягу транспортних послуг	у % до загального обсягу послуг країни		у % до загального світового обсягу транспортних послуг	у % до загального обсягу послуг країни
США	9,3	11,1	США	9,2	18,8
Німеччина	6,7	20,4	Китай	8,4	19,9
Франція	4,9	18,4	Німеччина	6,0	20,5
Сінгапур	4,9	27,8	Індія	5,2	37,1
Великобританія	4,1	10,8	Франція	4,3	19,9
Голландія	4,0	17,1	Сінгапур	4,3	27,7
Китай	4,0	16,3	Японія	3,6	21,0
Данія	3,9	55,5	Великобританія	2,7	14,0
Японія	3,7	18,4	Південна Корея	2,7	24,5
Гонконг	3,2	29,1	Данія	2,6	46,2
Україна	0,6	41,7	Україна	0,2	17,1

У цілому, сучасний стан економіки України характеризується підвищенням ролі транспорту, який до того ж, з огляду на особливості її геополітичного положення, має й значне міждержавне значення, що з часом зростатиме.

Перелік посилань:

1. UNCTADstat Data Center : веб-сайт. URL: <https://unctadstat.unctad.org/wds/> (дата звернення: 20.04.2019)